

Quickscan flora en fauna

Moersebaan 8, Zundert

2013



Quickscan flora en fauna Moersebaan 8, Zundert 2013

Status: definitief, 29 mei 2013

In opdracht van:



Bureau Meervelt,

Ecologisch onderzoek en advies



Ing. R.A.J. Pahlplatz & C.E. Linders

Projectnummer: 12-072

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	5
1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding.....	1
1.2 Beschrijving plangebied	1
1.3 Voorgenomen ontwikkeling	3
1.4 Opzet van de rapportage	3
2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Afwegingskader Natura 2000	5
2.3 Afwegingskader Beschermde natuurmonumenten	6
2.4 Afwegingskader Verordening Ruimte (2010).....	6
2.5 Boswet	6
3. ANALYSE SOORTBESCHERMING	7
3.1 Inleiding	7
3.2 Flora.....	7
3.3 Zoogdieren	7
3.4 Vogels	8
3.5 Amfibieën.....	9
3.6 Reptielen	9
3.7 Vissen	9
3.8 Insecten.....	9
4. CONCLUSIES	11
4.1 Conclusies gebiedsbescherming	11
4.2 Conclusies soortbescherming.....	11
5. LITERATUURLIJST EN WEBSITES.....	13
Bijlage 1 Relevante kaders natuurwetgeving en - beleid	
Bijlage 2 Gegevens NDFF	
Bijlage 3 Overzicht beschermde soorten	

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Moersebaan 8 te Zundert is de eigenaar voornemens over te gaan tot een herontwikkeling van de locatie. De herontwikkeling betreft een verandering van een boomkwekerij naar een landgoed (Vrede Oord), bestaande uit een bestaande woning, twee nieuw te bouwen woningen, natuur en waterberging. De noordelijke gedeelten van het plangebied worden als natuur ingericht in de EHS.



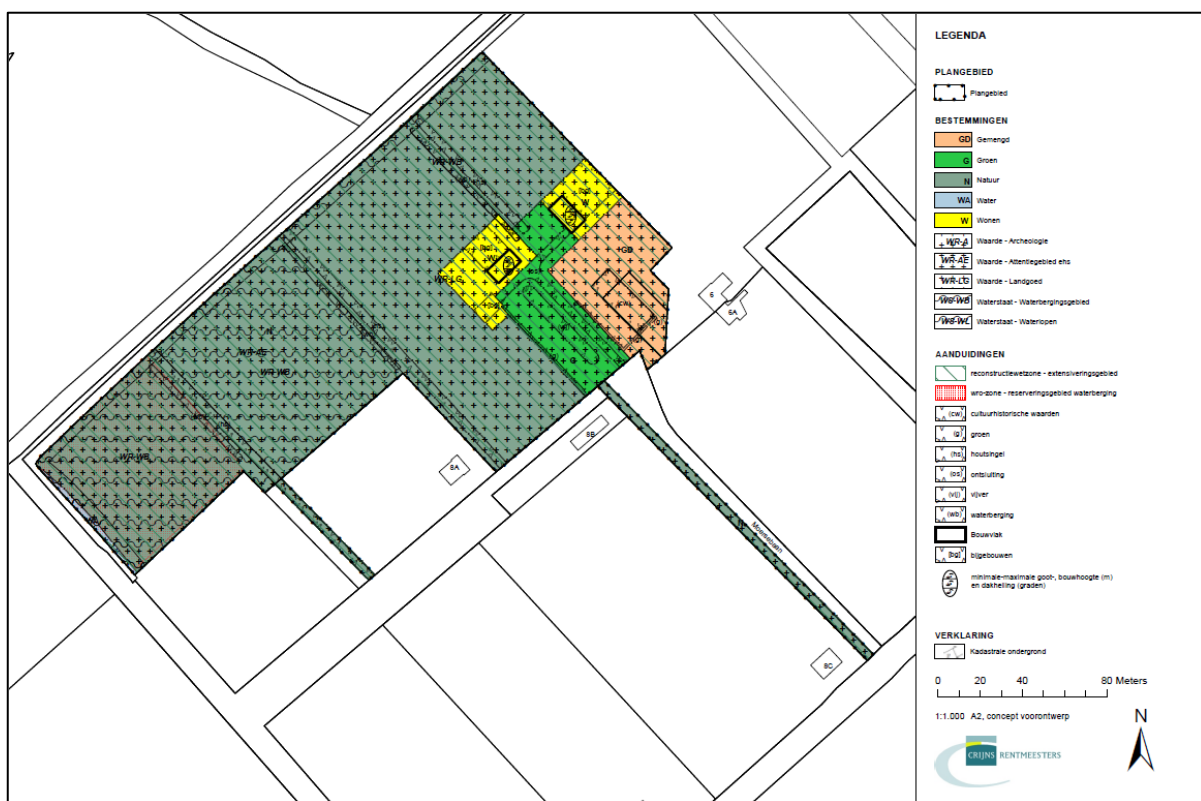
Figuur 1: Ligging van het plangebied (rood) aan de Moersebaan (Google Earth, 2013).

De quickscan wordt uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging. Doel van deze quickscan is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis deze hebben voor de verdere uitvoering. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden en welke stappen eventueel doorlopen dienen te worden. In deze quickscan worden de natuurwaarden van het gehele plangebied in beeld gebracht (binnen het rode vak in figuur 1).

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten westen van Zundert, tussen de Moersebaan en het natuurgebied Witte Moeren. Het plangebied bestaat uit een nog in exploitatie zijnde boomkwekerij met functionele inrichting (kweekvelden, kassen, verhardingen en containervelden) en een monumentale boerderij. Deze boerderij omvat een bedrijfswoning met hierin ook enkele kantoren van boomkwekerij-gerelateerde bedrijven.

De gronden zijn voedselrijk en worden intensief beheerd ten behoeve van de kwekerij. Het terrein ligt besloten in een kleinschalig cultuurlandschap met oudere loofbossen en lanen.



Figuur 2: Voorgenomen inrichting (verbeelding, eerste concept voorontwerp)

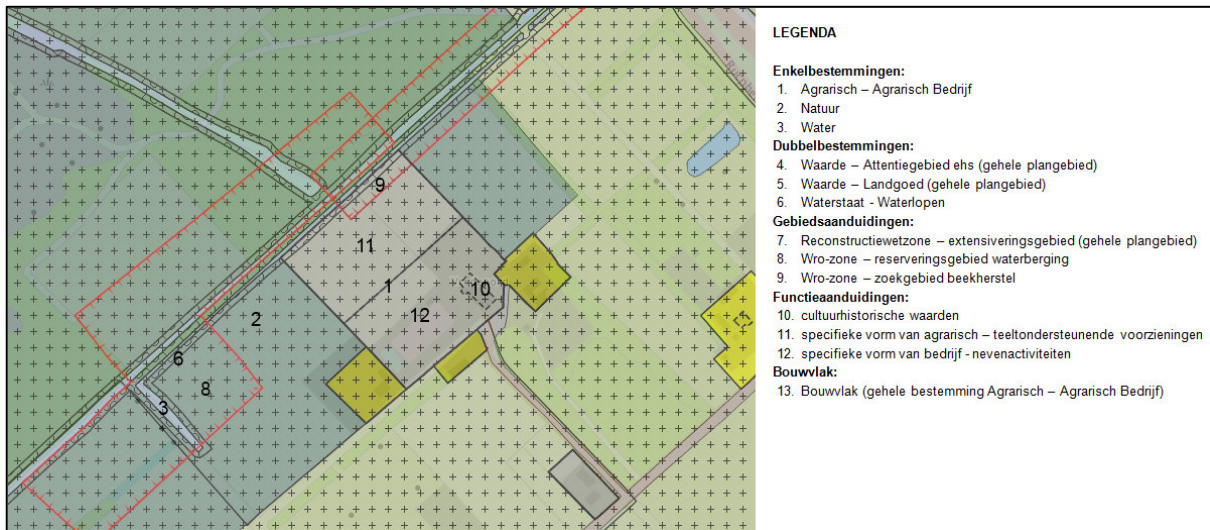


Figuur 3 - 5: Impressie van het plangebied (zie ook voorzijde rapport).

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft de wijziging van de bestemming naar 'wonen' en 'natuur'. De bestaande kweekvelden, kassen en verhardingen worden gesloopt en omgevormd. In het plangebied worden twee nieuwe woningen gebouwd. De delen die niet ten behoeve van bewoning gaan dienen, krijgen de bestemming natuur.

Voor het plangebied is op de verbeelding, behorende bij het vigerende bestemmingsplan, de bestemming "Agrarisch – Agrarisch Bedrijf" opgenomen. Overige bestemmingen in het plangebied zijn "Natuur" en "Water". Binnen het plangebied zijn daarnaast een aantal dubbelbestemmingen en aanduidingen opgenomen. Navolgend figuur geeft een beeld van het vigerend bestemmingsplan ter plaatse.



1.4 Opzet van de rapportage

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze natuurtoets worden beide aspecten nader onderzocht. In hoofdstuk 2 en 3 worden respectievelijk gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. In hoofdstuk 4 worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

In bijlage 1 wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van natuurwetgeving en beleid weergegeven. In bijlage 2 zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna opgenomen. Het onderzoek naar de beschermingsstatus van soorten die voorkomen in of in de omgeving van het plangebied, is uitgevoerd door een gegevensset samen te stellen van waarnemingen uit de ruime omgeving van het plangebied. Daartoe zijn gegevens verzameld uit diverse eerdere onderzoeken (voor zover bekend), verspreidingsatlassen, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF/quickscanhulp.nl) en waarneming.nl.

De gegevensset is samengesteld in mei 2013 en aangevuld met een veldbezoek in deze maand. Alleen gegevens vanaf 2003 zijn gebruikt. Oudere gegevens hebben een geringe informatiewaarde ten aanzien van de huidige situatie.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

Ten aanzien van gebiedsbescherming is een aantal afwegingskaders relevant:

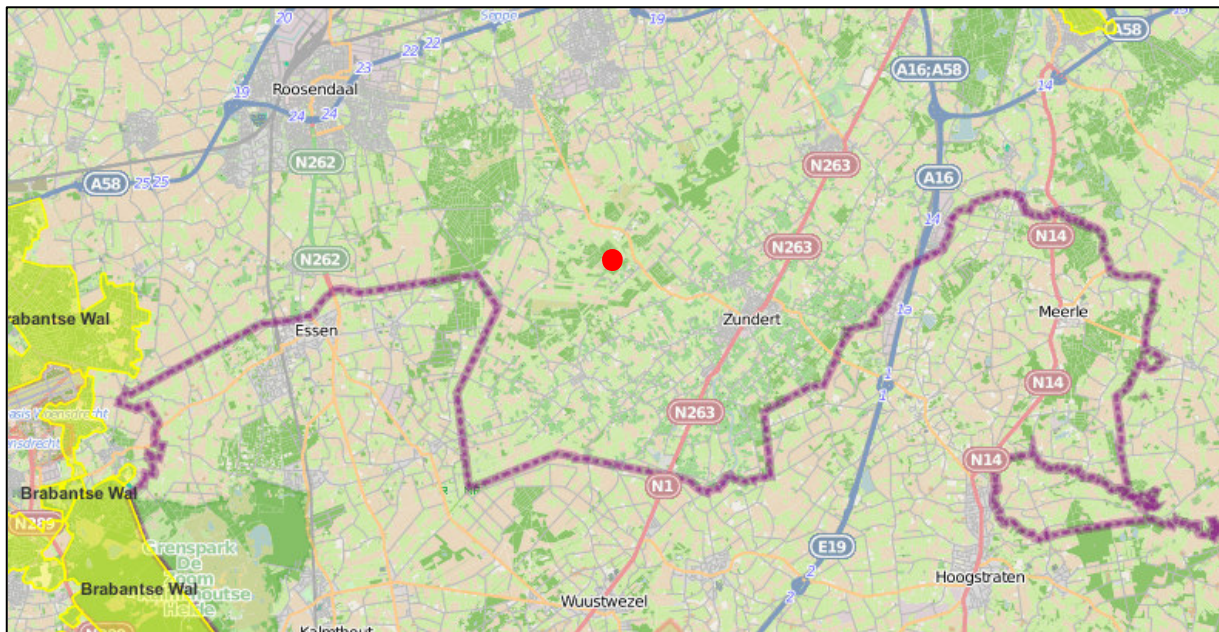
- Afwegingskader Natuurbeschermingswet (Natura 2000 en Beschermde natuurmonumenten);
- Afwegingskader Nota Ruimte (Ecologische hoofdstructuur).

Aanvullend daarop worden mogelijke implicaties van de voorgenomen ontwikkeling op grond van de Boswet in beeld gebracht.

Voor meer informatie over deze afwegingskaders en/of de Boswet wordt verwezen naar bijlage 1. Bij onbekendheid met deze afwegingskaders wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

2.2 Afwegingskader Natura 2000

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000 gebied (zie figuur 6). De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn Brabantse Wal en Ulvenhoutse bos, beide op een afstand van meer dan 15 kilometer.



Figuur 6: Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 gebied Brabantse Wal (west) en Ulvenhoutse bos (oost) (beide lichtgeel aangegeven).

Afweging en conclusie:

Het plangebied ligt op een afstand van meer dan 15 kilometer van Natura 2000 gebieden. De werkzaamheden zijn beperkt in ruimte en tijd en hebben een gering uitstralingseffect op de directe omgeving (trilling, geluid). Van effecten op iets grotere afstand van de locatie door de voorgenomen ontwikkeling (meer dan 100 meter) is geen sprake.

Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn op basis van de aard van de voorgenomen activiteiten en de afstand van het plangebied tot dit gebied uit te sluiten. Het aanvragen van een natuurbeschermingswet-vergunning is niet nodig.

2.3 Afwegingskader Beschermde natuurmonumenten

In een straal van drie kilometer rond het plangebied liggen geen beschermde natuurmonumenten.

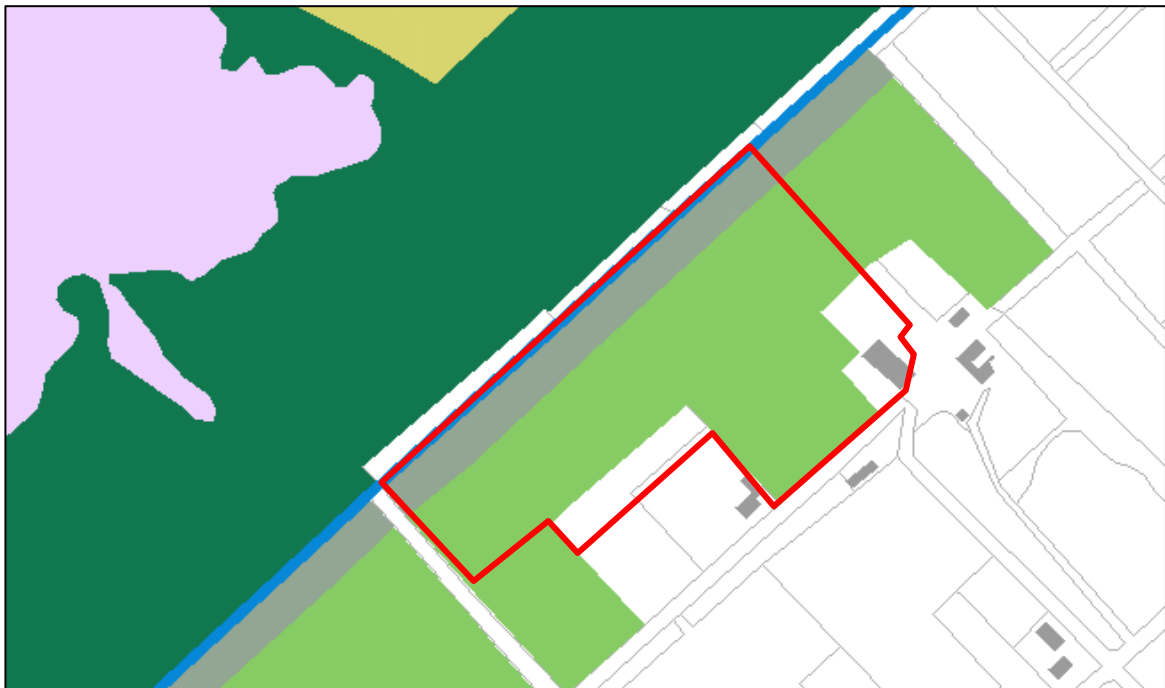
Afweging en conclusie:

Gelijk aan de afweging en conclusie uit paragraaf 2.2.

2.4 Afwegingskader Verordening Ruimte (2010)

Ligging ten opzichte van EHS

Het plangebied valt gedeeltelijk binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (zie figuur 7). De meest westelijk gelegen opstal is nu gelegen binnen de begrenzing van de EHS.



Figuur 7: Ligging plangebied (binnen rode omlijning) ten opzichte van de EHS (alle gekleurde vakken/natuurdoeltypen). In het plangebied wordt gestreefd naar de ontwikkeling van vochtig hooiland (groen) en moeras (grijs). (Informatiekaart Natuurbeheersplan 2011 - 2012, provincie Noord-Brabant, 2011).

Afweging en conclusie

In de huidige planvorming ligt een van de twee nieuw te bouwen opstallen binnen de begrenzing van de EHS. De Verordening Ruimte (2010) treedt in werking. Om duidelijkheid te verkrijgen over eventueel te nemen vervolgstappen wordt geadviseerd contact op te nemen met bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant). Voor de bouw van de andere woning (buiten de EHS) zijn geen belemmeringen. Voor de bouw van opstallen buiten de EHS zijn geen negatieve effecten te verwachten op de nog te ontwikkelen EHS-doelen (vochtig grasland en moeras).

2.5 Boswet

Het vellen van bomen vindt (naar verwachting) niet plaats binnen het plangebied. Indien bomen in het plangebied geveld moeten worden dient het verzoek tot vellen deel uit te maken van de op te stellen omgevingsvergunning.

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

3.1 Inleiding

Ten aanzien van soortbescherming is de Flora- en faunawet (inclusief de Europese Habitatrichtlijn) relevant. Voor meer informatie over deze afwegingskaders en/of de Boswet wordt verwezen naar bijlage 1. Bij onbekendheid met dit wettelijk kader wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten in het plangebied en de omgeving daarvan voorkomen. Daartoe zijn gegevens verzameld uit diverse verspreidingsatlassen en van de sites waarneming.nl en quickscanhulp.nl. Bij waarneming.nl is een straal van 50 meter uit de grens van het plangebied aangehouden. In deze database werden geen waarnemingen uit het plangebied en directe omgeving gevonden. De nauwkeurigheid van de gegevens uit de quickscanhulp (NDFF) bedraagt een straal van een kilometer rond het plangebied (zie bijlage 2).

De gegevensset is samengesteld in mei 2013 aangevuld met een oriënterend veldbezoek in dezelfde maand. De resultaten van het veldbezoek zijn in deze rapportage opgenomen. Indien beschermde soorten aanwezig zijn, wordt aangegeven welke vervolgstappen genomen dienen te worden.

Het plangebied grenst aan de Witte Moeren, een voormalig deel van de Oude Buisse Heide. Dit is een (deel van) een versnipperd natuurgebied met heide, vennen en bossen en is in beheer bij Vereniging Natuurmonumenten. In dit gebied komen veel beschermde natuurwaarden voor, die specifiek gebonden zijn aan voedselarme omstandigheden en/of een extensief gebruik en beheer.

3.2 Flora

Uit de verzamelde gegevens blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied groeiplaatsen bekend zijn van beschermde plantensoorten (Kleine zonnedauw, Klokjesgentiaan, Ronde zonnedauw, Wilde gagel, Drijvende waterweegbree) (zie ook bijlage 2, gegevens NDFF). Deze soorten komen voor in de Witte Moeren.

Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde soorten planten aangetroffen in het plangebied. Geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten zijn in de huidige situatie niet aanwezig. Bij de voorgenomen ruimtelijk ontwikkelingen is een ontheffingsaanvraag voor flora in het kader van de Flora- en faunawet niet aan de orde. De voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan ontwikkeling van natuurwaarden.

3.3 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek werden sporen van Mol en Konijn aangetroffen. Het plangebied en de aangrenzende agrarische gronden en bossen (noordoostzijde) maken daarnaast naar verwachting deel uit van het leefgebied van algemeen voorkomende soorten woelmuizen, Egel, Konijn en Haas. Deze soorten worden genoemd in tabel I van de Flora- en faunawet en genieten een lichte bescherming. Voor soorten uit tabel I geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Wel is de zorgplicht van kracht.

In de gegevens van de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van Boommarter (strikte bescherming, tabel III). Het plangebied maakt -op basis van het aangetroffen biotoop tijdens het veldbezoek- geen deel uit van het leefgebied van deze soort. De aangrenzende bossen en laanstructuren kunnen wel deel uit maken van het leefgebied. Oude laanbomen hebben vaak geschikte holten (ontstaan door natuurlijke omstandigheden of bijvoorbeeld Zwarte specht) waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De laanstructuren worden niet aangetast bij de voorgenomen ontwikkeling. Een overtreding van verbodsbepalingen is niet aan de orde.

Vleermuizen

Uit de gegevensset is de Gewone/Grijze grootvleermuis bekend (bron NDFF). Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet (tabel III). Tijdens het veldbezoek is nagegaan in hoeverre het plangebied geschikt is als foerageer-, migratie- of vliegroute en als verblijfsgebied (aanwezigheid vaste rust- en verblijfsplaatsen).

- Foerageergebied: het plangebied maakt naar verwachting deel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Het plangebied wordt omgevormd van boomkwekerij in grotendeels in natuur (vochtig grasland) waardoor de kwaliteit van het gebied voor vleermuizen (voedselaanbod/foerageergebied) toeneemt.
- Migratie- en vliegroutes: De bomenrijen en bosranden aan de randen van het plangebied kunnen onderdeel vormen van migratie- en vliegroutes van een of meerdere soorten vleermuizen. Door de voorgenomen ontwikkeling treedt geen verslechtering op van deze functie.
- Verblijfsplaatsen: de te slopen opstallen (kassen) die momenteel nog een functioneel gebruik hebben, herbergen geen potentieel geschikte verblijfsplaatsen voor vleermuizen.

Door de voorgenomen ontwikkeling worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. Een ontheffingsaanvraag voor zoogdieren is niet aan de orde.

3.4 Vogels

In de Flora en faunawet worden **alle broedende** vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

In een aantal gevallen worden **ook de nesten** van een aantal soorten jaarrond beschermd. Indien nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden (zie tabel 1):

Tabel 1: Onderscheid van broedvogels in beschermingsklassen

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk EL&I heeft tevens aangegeven dat <i>“De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009).”</i>	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

Type A: Tijdens het veldbezoek zijn geen locaties aangetroffen die dienst kunnen doen als nestplaats of verblijfsplaats voor soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Evenmin werd een van deze soorten in het

gebied waargenomen. Op basis van het veldbezoek kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde soorten broedvogels in het plangebied worden uitgesloten.

Type B: Tijdens het veldbezoek werd Spreeuw als zekere broedvogel en Koolmees als mogelijke broedvogel vastgesteld. Door de ruimtelijke ontwikkelingen is geen negatief effect te verwachten op de populaties lokaal of regionaal.

Type C: Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat een aantal algemene broedvogels van het plangebied gebruik maken en mogelijk broeden in het plangebied (Winterkoning, Houtduif, Turkse tortel, Heggenmus, Merel). Voor deze soorten blijft het plangebied geschikt na uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling.

Voor het plangebied en omgeving geldt gezien bovenstaande bevindingen dat altijd rekening gehouden dient te worden met bescherming **van (in gebruik zijnde) nesten tijdens de broedperiode**. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Het verdient aanbeveling versturende werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren. Indien door een ter zake deskundige uitgesloten wordt dat broedende vogels aanwezig zijn binnen het plangebied, dan kan eventueel ook tijdens de broedperiode gewerkt worden. Een ontheffingsaanvraag voor de ruimtelijke ontwikkelingen in dit plangebied is niet noodzakelijk mits rekening gehouden wordt met aanwezige broedvogels.

3.5 Amfibieën

Uit de gegevensset is bekend dat Alpenwatersalamander, Poelkikker en Vinpootsalamander in een straal van een kilometer rond het plangebied voorkomen (zie bijlage 2). Alpenwatersalamander geniet een lichte bescherming (tabel II), Poelkikker en Vinpootsalamander genieten een strikte bescherming. Deze soorten zijn gebonden aan (voedselarme, matig zure vennen).

Gezien de huidige inrichting en het huidige gebruik van het plangebied als boomkwekerij is het gebied ongeschikt als leefgebied voor de genoemde soorten. Incidenteel voorkomen van deze soorten kan echter niet worden uitgesloten, maar het betreft dan toevallig aanwezige (zwervende) exemplaren. Van vernietiging van leefgebied (vaste rust- en verblijfsplaatsen) is geen sprake.

Mogelijk komen wel Gewone pad, Bruine kikker en groene kikker voor langs de randen van het plangebied (lichte bescherming, vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen). Het plangebied blijft geschikt als leefgebied voor deze soorten. Een ontheffingsaanvraag is niet nodig. Wel is de zorgplicht van kracht.

3.6 Reptielen

Uit de gegevens van de NDFF zijn in een straal van een kilometer de Levendbarende hagedis en de Gladde slang bekend. Beide soorten komen naar verwachting voor op de Oude Buisse Heide ten westen van het plangebied. Op basis van het aangetroffen biotoop en het huidige gebruik van het plangebied is de aanwezigheid van reptielen uit te sluiten. Een ontheffingsaanvraag ten aanzien van reptielen in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

3.7 Vissen

Permanent open water ontbreekt in het plangebied. Leefgebied van vissen ontbreekt. Een ontheffingsaanvraag ten aanzien van vissen in het kader van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

3.8 Insecten

Uit de samengestelde gegevensset zijn waarnemingen bekend van Heideblauwtje (strikte bescherming). Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat het plangebied ongeschikt is als leefgebied (waardplant heide ontbreekt). Het heideblauwtje komt naar verwachting voor op de Oude Buisse Heide ten westen van het plangebied. Een ontheffingsaanvraag ten aanzien van insecten in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

4. CONCLUSIES

4.1 Conclusies gebiedsbescherming

- Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd gebied op grond van de Natuurbeschermingswet. Negatieve effecten op beschermde gebieden zijn op basis van de aard van de voorgenomen activiteiten en de afstand van het plangebied tot deze gebieden uit te sluiten. Het aanvragen van een natuurbeschermingswetvergunning is niet nodig.
- Het plangebied ligt gedeeltelijk in de EHS. De Verordening Ruimte (2012) is voor wat betreft het aspect EHS niet van toepassing, zolang werkzaamheden (bouwen van de twee opstallen) buiten de begrenzing van de EHS plaatsvinden. In de huidige planvorming ligt de westelijke nieuw te bouwen opstal binnen de begrenzing van de EHS. Om duidelijkheid te verkrijgen over eventueel te nemen vervolgstappen wordt geadviseerd contact op te nemen met bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant).
- Indien bomen in het plangebied geveld moeten worden, dient het verzoek tot vellen deel uit te maken van de op te stellen omgevingsvergunning.

4.2 Conclusies soortbescherming

- Op basis van het veldbezoek, de beschikbare gegevens en de locatie en inrichting van het plangebied worden de beschikbare gegevens toereikend geacht om een goede inschatting te maken van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden is niet noodzakelijk.
- Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van beschermde soorten uit tabel I Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van artikel 8 tot en met 12 bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het plangebied kan eveneens deel uitmaken van het leefgebied van beschermde soorten uit tabel II en III. Voor de uit de omgeving bekende soorten geldt dat er geen overlap is in ruimte en of tijd tussen leefgebied en de herontwikkeling van het gebied. Een aantasting van de ecologische functionaliteit is niet aan de orde.

Tabel 2: Overzicht soortgroepen en soorten waarvoor eventueel maatregelen noodzakelijk zijn.

Soortgroep	Soorten	Maatregel
Broedvogels	Alle	• Geen werkzaamheden uitvoeren in de broedtijd (globaal 15/3 - 15/8) of vooraf uitsluiten dat broedgevallen aanwezig zijn. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

- In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht¹ geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

5. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. LNV, 2005.

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Delft, J.J.C.W. van & W. Schuitema, 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking Flora- en faunawet.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, 1992. Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting. Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Provincie Noord-Brabant, 2012. Verordening Ruimte 2012.

Provincie Noord-Brabant, 2008. Paraplunota Ruimtelijke Ordening, Provincie Noord-Brabant, 2008.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Twisk P. & H. Limpens, 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant; VZZ in opdracht van provincie Noord-Brabant, 2006.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

www.brabant.nl

www.rijksoverheid.nl

www.appquickscanhulp.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1 Relevante kaders natuurwetgeving en - beleid

Gebiedsbescherming

In 1992 heeft Nederland het internationale Biodiversiteitsverdrag ondertekend. Dit verdrag is het kader voor het nationale natuurbehoud. De Europese Unie heeft twee richtlijnen, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn (VHR), ontwikkeld ter bescherming van de biodiversiteit. In het kader van deze VHR is Nederland de verplichting aangegaan om internationaal belangrijk geachte ecosystemen, planten- en diersoorten te beschermen. Daarvoor zijn speciale gebieden (Natura-2000 gebieden) aangewezen of aangemeld. De gebieden worden, samen met de beschermde natuurmonumenten, beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998.

De overheid streeft naar een samenhangend netwerk van hoogwaardige natuurgebieden (o.a. de VHR-gebieden) en ontwikkelt om deze reden de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op provinciaal niveau vormt de EHS samen met de Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden (POG) de ecologische structuur in Limburg. De bescherming van de EHS is vastgelegd in de Nota Ruimte, de bescherming van de POG is vastgelegd in het provinciale afwegingskader Beleidsregel Mitigatie en compensatie natuurwaarden.

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van het plangebied en beschermde natuurgebieden in de omgeving wordt uitgevoerd door te toetsen aan drie beschermingskaders: VHR, NB-wet en Provinciale regelgeving. Onderzocht wordt of:

- het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied;
- door de geplande ingreep een negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

Achtergrond bescherming Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Gebiedsbescherming VHR-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

Europese bescherming

De Vogel- en Habitatrichtlijn (1979,1992) beschermt gebieden door plannen en projecten rond deze gebieden te toetsen op mogelijk significante effecten. Afhankelijk van de aard van het effect (onderzocht in een 'voortoets') dient een verstorings-/verslechteringstoets of een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit een passende beoordeling blijkt dat negatieve effecten op beschermde natuurwaarden te verwachten zijn, dient de ingreep te worden getoetst aan het volgende afwegingskader:

- Alternatieven: (in breedste zin van het woord) zijn niet voorhanden,
- Belang: voor ingrepen in of bij Vogel- en Habitatrichtlijngebieden geldt een *dwingende* reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard,
- Compensatie: moet altijd vooraf en tijdig worden gerealiseerd.

Nationale bescherming

De Natuurbeschermingswet (1998) beschermt VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten door plannen, projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de leefgebieden of habitats kunnen verslechteren, niet toe te staan zonder vergunning. Om inzichtelijk te maken of natuurwaarden verslechteren dient (indien een plan of project in of in de nabijheid van een NB-wet gebied ligt) een habitattoets te worden uitgevoerd.

Alle mitigerende en compenserende maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de samenhang van Natura 2000 (het netwerk van natuurgebieden in Europa) bewaard blijft.

Achtergrond bescherming EHS

Bescherming EHS

Nota Ruimte

De visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland wordt weergegeven in de Nota Ruimte. In deze Nota wordt duidelijk welke waarden overal tenminste gegarandeerd worden (de basiskwaliteit) en voor welke ruimtelijke structuren het rijk een grotere verantwoordelijkheid heeft. Daar streeft het rijk naar meer dan basiskwaliteit. Voor natuur en landschap wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een netwerk van VHR-gebieden, de EHS, NB-wetgebieden en de robuuste ecologische verbindingen. Voor gebieden met een beschermde status geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij' - regime. Ingrepen in of in de onmiddellijke nabijheid van deze gebieden worden niet toegestaan indien wezenlijke kenmerken, waarden of nagestreefde natuurontwikkeling worden aangetast.

Indien de ruimtelijke ontwikkeling na toetsing via het afwegingskader door gaat, kan natuurcompensatie noodzakelijk zijn. Van compensatie is pas sprake indien na mitigatie (verzachtende maatregelen) nog sprake is van negatieve effecten. Het afwegingskader van de Nota Ruimte is verfijnd in provinciale regelgeving.

Als een ingreep in de EHS onvermijdelijk is, geldt dat mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Indien de mitigatie niet volstaat, moet voor het resterende effect worden gecompenseerd. Bij compensatie gelden de voorwaarden dat:

- geen nettoverlies aan natuurwaarden (areaal, kwaliteit en samenhang) optreedt,
- compensatie aansluitend of in de directe omgeving van het gebied is (duurzaamheid),
- indien kwalitatief gelijkwaardige compensatie aansluitend of nabij de plaats van ingreep niet mogelijk is compensatie op een andere locatie moet plaatsvinden,
- indien op een andere locatie compensatie niet mogelijk is, financieel moet worden gecompenseerd,
- het tijdstip van besluit over de geplande ingreep tevens tijdstip van besluit is over de aard, de wijze, het tijdstip van mitigatie en het tijdstip van compensatie.

Provinciale bescherming

De beschermingsformule uit de Nota Ruimte is nader uitgewerkt door de Provincie Noord-Brabant in de Verordening Ruimte, artikel 4.2. Bescherming van de ecologische hoofdstructuur

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in de ecologische hoofdstructuur:
 - a. strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden;
 - b. stelt regels ter bescherming van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden en houdt daarbij rekening met de overige aanwezige waarden en kenmerken, waaronder de cultuurhistorische waarden en kenmerken.
2. In afwijking van het eerste lid neemt een bestemmingsplan de geldende niet-natuurbestemming en de met het oog daarop gegeven regels omtrent het gebruik van de grond en van de zich daarop bevindende bouwwerken in acht.
3. In afwijking van het tweede lid stelt de gemeenteraad binnen negen maanden nadat op grond van een verplichting van Gedeputeerde Staten of van een waterschapsbestuur de inrichting en het beheer voor natuurdoeleinden zijn verzekerd, een bestemmingsplan vast waarbij de geldende niet-natuurbestemming is gewijzigd naar een natuurbestemming met overeenkomstige toepassing van de bepalingen van het eerste lid.
4. Een bestemmingsplan dat is gelegen buiten de ecologische hoofdstructuur en dat leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur, strekt ertoe dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd waarbij wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken, bedoeld in artikel 4.11.

Boswet

Als voor het uitvoeren van de geplande ontwikkeling kap van bomen plaatsvindt buiten de contouren van de kaart van de Boswet, wordt getoetst of een meldings- en herplantingsplicht aan de orde is. Deze kaart betreft een in het bestemmingsplan vastgestelde grens. Binnen deze grens is het kapvergunningstelsel van de gemeente van toepassing, buiten de grens geldt de Boswet.

Boswet

De Boswet heeft de instandhouding van het Nederlandse bosareaal en houtopstanden als doel en biedt bescherming aan bosgebieden buiten de gemeentelijke kaart van de Boswet. Deze begrenzing valt niet altijd samen met de bebouwde kom ingevolge de wegenverkeerswetgeving. De Boswet kent drie belangrijke instrumenten ter instandhouding van bosareaal en houtopstanden buiten de bebouwde kom:

- de meldingsplicht
- de herbeplantingsplicht
- het kapverbod

Iedereen, ongeacht of hij eigenaar is volgens de Boswet, die een houtopstand gaat vellen moet deze activiteit vooraf melden (meldingsformulier aan Dienst Regelingen, Ministerie van LNV en eigenaar van de houtopstand). Deze verplichting geldt *niet* als o.a.:

- de grond nodig is voor de uitvoering van een werk overeenkomstig een goedgekeurd bestemmingsplan,
- het gaat om houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen, en of geen grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, of in geval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20 stuks,
- het gaat om uitdunning van een bos,
- het gaat om periodiek vellen van griend- en hakhout,
- houtopstanden op erven en in tuinen, houtopstanden binnen de bebouwde kom, treurwilgen, Italiaanse populieren, lindes, paardenkastanjes, wegbepantingen en bepantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren, kerstbomen, vruchtbomen en windschermen om boomgaarden en kweekgoed.

De herbeplantingsplicht houdt in dat het gekapte bos opnieuw moet worden ingeplant of op een andere plek moet worden gecompenseerd. Herbeplanten op andere grond, dan waar de houtopstand is verwijderd, mag alleen indien Dienst Regelingen hiervoor toestemming heeft gegeven, mogelijk met voorschriften en beperkingen.

Het kapverbod kan worden opgelegd door de ministers van OCW en LNV ter bewaring van natuur- en landschapsschoon.

Indien de bomen vallen binnen de kaart van de Boswet liggen, dient een kapvergunning bij B&W van betreffende gemeente te worden aangevraagd. De Boswet zondert bepaalde categorieën bomen uit van gemeentelijke regelgeving. Dit betreft onder andere wilgen en populieren langs landbouwgronden en wegen, bomen van bosbouwondernemingen, fruitbomen en windschermen langs boomgaarden. Op deze bomen is een gemeentelijke kapverordening dus *niet* van toepassing.

Soortbescherming

De in het plangebied aangetroffen soorten worden getoetst aan drie wettelijke beschermingskaders: de Flora- en faunawet en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vervolgens wordt nagegaan of het plangebied voor deze soorten onderdeel is van het leefgebied. Op grond van de beschermingsstatus wordt onderzocht of er belemmeringen zijn om over te gaan tot de geplande ontwikkeling. Indien belemmeringen aan de orde zijn wordt per onderzochte groep een advies gegeven ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen en/of de te volgen procedures.

Achtergronden soortbescherming (juridisch)

Soortbeschermingskaders

De Flora- en Faunawet (AMvB art. 75) deelt de soorten in drie tabellen in.

Voor soorten in **tabel 1** geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor soorten in **tabel 2** is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk, tenzij men beschikt of de werkzaamheden (aantoonbaar!) uitvoert volgens een door LNV vastgestelde gedragscode.

Soorten genoemd in **tabel 3** van de Flora- en Faunawet zijn streng beschermd. Afhankelijk van de betekenis van het plangebied en het voorkomen van (streng) beschermde soorten geldt een afwegingskader. De aanvraag van een ontheffing is alleen noodzakelijk indien de voorgenomen activiteiten/werkzaamheden een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten of op een vermindering van de ecologische functionaliteit voor deze soorten.

Vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten goed samen. Indien het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht aan beschermde soorten is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen uit de Flora en Faunawet

Ten aanzien van beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13: Het vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

Ten aanzien van beschermde dieren is het verboden:

Artikel 9: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

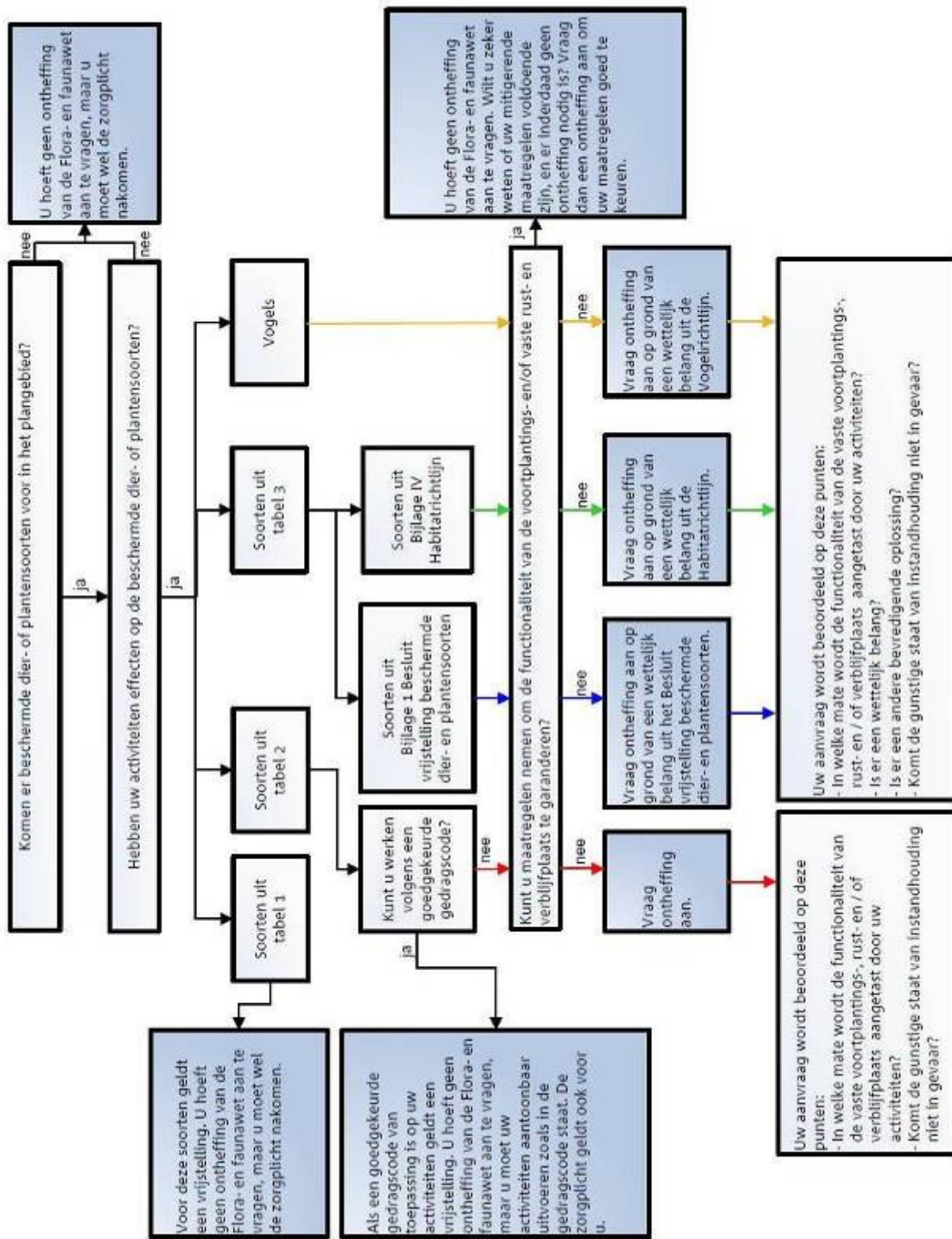
Artikel 10: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen) .

De Habitatrichtlijn noemt soorten in bijlagen. Soorten genoemd in bijlage IV genieten een uiterst strikte bescherming. Bij deze soorten geldt ook een afwegingskader. Dit Europees vastgestelde kader is strenger dan het afwegingskader van de Flora- en Faunawet. Voor soorten genoemd op bijlage II geldt dat speciale leefgebieden dienen te worden aangewezen. In deze taak wordt door de landelijke en provinciale overheid voorzien.



Bijlage 2 Gegevens NDFF

In onderstaande tabel staan de soorten aangegeven die *in en binnen een kilometer* van het onderzoeksgebied (blauwe vlak in de hieronder weergegeven figuur), de afgelopen vijf jaar zijn waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel II en III van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan LNV op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Meer informatie over de waarnemingen die hiervoor gebruik zijn is te vinden op de site van de Gegevensautoriteit Natuur.



NB: er wordt niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. Het resultaat in de tabel geeft een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen, in de NDFF voor bovengenoemde soorten.

"© NDFF - quickscanhulp.nl 24-05-2013 13:53:57".

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	0 - 1 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
Gladde slang	Reptielen	tabel III	0 - 1 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km

Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone- of Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km

Bijlage 3 Overzicht beschermde soorten

In deze bijlage worden de toelichtingen van tabel 1, 2 en 3 weergegeven, inclusief de soorten van tabellen 2 en 3.

Toelichting tabel 1

Voor soorten opgenomen in tabel 1 geldt een vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten (*). Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3).

Zoogdieren			
Damhert	<i>Dama dama</i>	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>		
Reptielen en amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>	Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
Dagvlinders			
Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>	Vals heideblauwtje	<i>Lycaeides idas</i>
Vissen			
Bermpje	<i>Noemacheilus barbatulus</i>	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Meerval	<i>Silurus glanis</i>	Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>
Vaatplanten			
Aangebrande orchis	<i>Orchis ustulata</i>	Aapjesorchis	<i>Orchis simia</i>
Beenbreek	<i>Narthecium ossifragum</i>	Bergklokje	<i>Campanula rhomboidalis</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>	Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>
Bleek bosvogeltje	<i>Cephalanthera damasonium</i>	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Daslook	<i>Allium ursinum</i>	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Duitse gentiaan	<i>Gentianella germanica</i>	Franjegentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Gele helmbloem	<i>Pseudofumaria lutea</i>
Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Grote keverorchis	<i>Listera ovata</i>
Grote muggenorchis	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Gulden sleutelbloem	<i>Primula veris</i>
Harlekijn	<i>Orchis morio</i>	Herfstschroeforchis	<i>Spiranthes spiralis</i>
Hondskruid	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Honingorchis	<i>Hemerium monorchis</i>
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>	Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>
Kleine keverorchis	<i>Listera cordata</i>	Kleine zonnedauw	<i>Drosera intermedia</i>
Klokjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Koraalwortel	<i>Corallorhiza trifida</i>	Kruisbladgentiaan	<i>Gentiana cruciata</i>

Lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>	Lange zonnedaauw	<i>Drosera anglica</i>
Mannetjesorchis	<i>Orchis mascula</i>	Maretak	<i>Viscum album</i>
Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>	Ppijscheefkelk	<i>Arabis hirsuta sagittata</i>
Poppenorchis	<i>Aceras anthropophorum</i>	Prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>
Purperorchis	<i>Orchis purpurea</i>	Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>
Rechte driehoeksvaren	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>
Ronde zonnedaauw	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rood bosvogeltje	<i>Cephalanthera rubra</i>
Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>
Slanke gentiaan	<i>Gentianella amarella</i>	Soldaatje	<i>Orchis militaris</i>
Spaanse ruiter	<i>Cirsium dissectum</i>	Steenanjer	<i>Dianthus deltoides</i>
Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	Stengelloze sleutelbloem	<i>Primula vulgaris</i>
Stengelomvattend havikskruid	<i>Hieracium amplexicaule</i>	Stijf hardgras	<i>Catapodium rigidum</i>
Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	Valkruid	<i>Arnica montana</i>
Veenmosorchis	<i>Hammarbya paludosa</i>	Veldgentiaan	<i>Gentianella campestris</i>
Veldsalie	<i>Salvia pratensis</i>	Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Vogelnestje	<i>Neottia nidus-avis</i>
Voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>	Wantsenorchis	<i>Orchis coriophora</i>
Waterdrieblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Weideklokje	<i>Campanula patula</i>
Welriekende nachtorchis	<i>Platanthera bifolia</i>	Wilde gagel	<i>Myrica gale</i>
Wilde herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>	Wilde kievitsbloem	<i>Fritillaria meleagris</i>
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>	Wit bosvogeltje	<i>Cephalanthera longifolia</i>
Witte muggenorchis	<i>Pseudorchis albida</i>	Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Zomerklokje	<i>Leucojum aestivum</i>	Zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
Kevers			
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>		
Kreeftachtigen			
Rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>		

* Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke Ingrepen (26 augustus 2009). Door jurisprudentie (uitspraak Raad van State): bij vogels geen ontheffing belang e en j. Tast u door een ruimtelijke ingreep nesten aan van vogels of het bijbehorende essentiële leefgebied? Dan kunt u voor vogels naast belang j, ook geen ontheffing aanvragen op basis van belang e 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. De Raad van State heeft in haar uitspraak bepaald dat u voor vogels alleen nog ontheffing kunt krijgen op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Belang e en j staan beide niet in de Vogelrichtlijn. Dit betekent dus dat u op basis van deze belangen geen ontheffing meer kunt krijgen voor vogels.

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).
- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Zoogdieren			
Das	<i>Meles meles</i>	Boommarter	<i>Martes martes</i>
Eikelmuis	<i>Elomys quercinus</i>	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Reptielen en amfibieën			
Adder	<i>Vipera berus</i>	Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>	Vinpootsalamander	<i>Triturus helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>		
Vissen			
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	Bittervoorn	<i>Rhodeus cericeus</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>	Rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>
Dagvlinders			
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>	Dwergblauwtje	<i>Cupido minimus</i>
Dwergdikkopje	<i>Thymelicus acteon</i>	Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>
Grote ijsvogelvinder	<i>Limenitis populi</i>	Heideblauwtje	<i>Plebejus argus</i>
Iepepage	<i>Strymonidia w-album</i>	Kalkgraslanddikkopje	<i>Spialia sertorius</i>
Keizersmantel	<i>Argynnis paphia</i>	Klaverblauwtje	<i>Cyaniris semiargus</i>
Purperstreepparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>	Rode vuurvinder	<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>
Rouwmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>	Tweekleurig hooibeestje	<i>Coenonympha arcania</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Bolaria aquilonais</i>	Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>

